

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту ім.професора Л.І.Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС

статус - вибірковий

Реалізується в межах освітньо-наукової програми «Менеджмент»

за спеціальністю D3 «Менеджмент»

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

Суми – 2025

Розробник: Сохань І.В., д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту
ім.професора Л.І.Михайлової
(прізвище, ініціали)(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на затверджено на засіданні кафедри менеджменту	Протокол від <u>10.06.2025р</u> № <u>15</u>
	Завідувач кафедри <u>Альвіна ОРЄХОВА</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньо-наукової програми Інна СОХАНЬ
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: Альвіна ОРЄХОВА
(ПІБ)

Наталія СТОЯНЕЦЬ
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації Тарас Баранчик
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 03.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Європейський зелений курс					
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту ім.професора Л.І.Михайлової					
3.	Статус ОК	Обов'язковий / <u>вибірковий</u>					
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК (заповнюється для обов'язкових ОК)						
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Освітньо-наукової програми «Менеджмент» за спеціальністю D3 «Менеджмент»					
6.	Рівень НРК	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень					
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 14 тижнів					
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5					
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)				Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські			
		Денна 20	Заоч 20	Денна 30	Заоч. 30	Денна 100	Заоч. 100
10.	Мова навчання	Державна					
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Координатор – денна форма навчання – Сохань Інна Віталіївна, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім.професора Л.І.Михайлової. Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, платформа Zoom.					
12.	Контактна інформація	inna.sokhan@snaeu.edu.ua					
13.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Європейський зелений курс» є важливою складовою підготовки здобувачів освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні та займає суттєве місце в майбутній практичній діяльності. Важливість курсу визначається формуванням у здобувачів розуміння ролі довкілля як ключового ресурсу та головного чинника сталого розвитку економічних систем на всіх організаційних рівнях, що викликає необхідність розробки концепції ефективного управління цим ресурсом. Освітній компонент зорієнтований на отримання фахових компетентностей щодо здатностей системно імплементувати принципи європейського зеленого курсу та перетворювати їх на довготермінові стратегії сталого розвитку, вибудовувати					

		сучасні моделі і системи управління ресурсами, впроваджувати концепцію сталого розвитку на мікро-, мезо- та макрорівнях.
14.	Мета освітнього компонента	Формування нового тренду управлінського мислення, заснованого на директивах сталого розвитку та втіленні принципів європейського зеленого курсу в фундамент розвитку бізнесу на мікро-, мезо- та макрорівнях.
15.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на такому курсі, як: ОК3, ОК5, ОК6 2. Освітній компонент є основою для підготовки дисертаційної роботи
16.	Політика академічної доброчесності	Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування та замовлення роботи сторонньому виконавцю - від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
17.	Посилання на курс у системі Moodle	
18.	Ключові слова:	Енергоефективність, альтернативна енергетика, зелена економіка, європейські ініціативи, сталий розвиток, глобалізація, зміна клімату

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)			Як оцінюється РНД
	ПРН ₅	ПРН ₉	ПРН ₁₀	
ДРН 1. Розуміти сутність та принципи європейського зеленого курсу (ЄЗК); роль та взаємозв'язок інструментів, механізмів та компонентів системи відносин сталого розвитку, <u>формулювати проблему та оцінювати результати.</u>		X		Виконання аналітично-дослідних завдань
ДРН 2. Досліджувати регуляторний вплив на довкілля структурних елементів ЄЗК, використовувати новітні інструменти, технології та методологію досліджень в поєднанні з сучасною наукою управління, знати підходи до формування системи сталого розвитку.	X			Індивідуальне завдання (проект)
ДРН 3. Застосовувати новітні теорії та концепції управління сталим розвитком, створювати ресурсну концепцію управління сталим розвитком відповідно до поставлених завдань ЄЗК.			X	Тест множинного вибору

ПРН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

ПРН09. Демонструвати системний науковий світогляд, раціонально осмислювати виклики, що постають перед наукою у контексті соціально-економічних та екологічних проблем сучасності (етичні дилеми, цінності, глобальні суспільні трансформації).

ПРН10. Розвивати теорії, концепції та принципи менеджменту для реалізації принципів сталого розвитку на різних рівнях управління, інтегрувати отримані результати дослідження у логічні структури для вирішення теоретичних і практичних проблем менеджменту відповідно до теми власного дослідження.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу		Рекомендована література
	Аудиторна робота: лк/пз (оч,заоч)	Самостійна робота	

Тема 1. ЄЗК та Клімат План 1. Глобальні тенденції зміни клімату 2. Кліматична політика Європейського Союзу 3. Пріоритети реалізації Європейського зеленого курсу 4. Пріоритети кліматичної політики України у контексті Європейського зеленого курсу 5. Виклики Європейського зеленого курсу для України	2	4	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 19, 21, 22
Тема 2. Охорона довкілля у ЄЗК План 1. Тенденції зміни клімату: глобалізація та військова агресія 2. Політика та заходи у сфері скорочення антропогенних викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату 3. Загрози та вплив антропогенних чинників на структурні елементи екомережі, біологічне та ландшафтне різноманіття 4. Біосферні резервати та Всесвітня природна спадщина. 5. Нормативно-правове, фінансове та інституційне забезпечення, міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки	2	4	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 19, 22, 24
Тема 3. ЄЗК та Енергетика План 1. Структура виробництва та використання енергії 2. Ефективність енергоспоживання та енергозбереження 3. Вплив енергетичної галузі на довкілля 4. Використання відновлювальних джерел енергії та розвиток альтернативної енергетики	2	2	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 14, 19, 22
Тема 4. ЄЗК та Циркулярна економіка План 1. Структура утворення та накопичення відходів	2	2	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 19, 22, 23

2. Поводження з відходами (збирання, зберігання, утилізація та видалення)				
3. Державна політика у сфері поведінки з відходами				
4. Циркулярність виробництва				
Тема 5. ЄЗК та сільське господарство План	2	4	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14, 18, 19, 22
1. Тенденції розвитку сільського господарства				
2. Вплив на довкілля внесення пестицидів та добрив на оброблювані землі та під багаторічні насадження				
3. Тенденції в тваринництві				
4. Органічне сільське господарство.				
Тема 6. ЄЗК та промисловість План	2	2	9	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 14, 19, 22
1. Структура та обсяги промислового виробництва				
2. Вплив на довкілля галузей промисловості				
3. Заходи з екологізації промислового виробництва				
Тема 7. ЄЗК та транспорт План	2	2	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13
1. Транспортна мережа України та ЄС				
2. Вплив транспорту на довкілля				
3. Заходи щодо зменшення впливу транспорту на довкілля				
Тема 8. ЄЗК та «сталі» території План	2	4	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 18, 19, 20
1. Стале споживання та виробництво. Тенденції та характеристика споживання				
2. Запровадження елементів сталого споживання та виробництва				
3. Участь громадськості в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля				
4. Екологічна освіта та інформування				
5. SMART-cities				
Тема 9. ЄЗК та фінансові інструменти План	2	4	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 14, 15, 16, 19, 22
1. Фінансова інфраструктура імплементації політики ЄЗК				

2. Фінансове регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки				
Тема 10. ЄЗК та майбутнє членство України в ЄС План 1. Національна та регіональна екологічна політика 2. Удосконалення нормативно-правового регулювання у сфері сталого розвитку 3. Міжнародне співробітництво в питаннях імплементації принципів ЄЗК	2	2	10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13, 14-25
Всього	20	30	100	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)
ДРН 1. Розуміти сутність та принципи європейського зеленого курсу (ЄЗК); роль та взаємозв'язок інструментів, механізмів та компонентів системи відносин сталого розвитку, формулювати проблему та оцінювати результати.	Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.
ДРН 2. Досліджувати регуляторний вплив на довкілля структурних елементів ЄЗК, використовувати новітні інструменти, технології та методологію досліджень в поєднанні з сучасною наукою управління, знати підходи до формування системи сталого розвитку.	Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення ситуативних задач, case-study, тематична дискусія	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань.
ДРН 3. Застосовувати новітні теорії та концепції управління сталим розвитком, створювати	Лекція із застосуванням мультимедійних технологій, рішення	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості,

ресурсну концепцію управління сталим розвитком відповідно до поставлених завдань ЄЗК.	ситуативних задач, case-study, тематична дискусія	виконання індивідуальних завдань.
---	---	-----------------------------------

Під час лекцій та практичних занять будуть застосовані такі методи навчання:

Пояснення. Тлумачення понять, явищ, принципів, термінів тощо, переважно під час викладання нового матеріалу.

Навчальна дискусія. Це обговорення важливого питання, обмін думками між здобувачами вищої освіти та/або викладачем, спрямовані не лише на засвоєння нових знань, а й на створення емоційно насиченої атмосфери, яка б сприяла глибокому проникненню в істину.

Ілюстрування. Застосування презентацій та іншого медіа-контенту для підкріплення матеріалу, який пояснюється, обговорюється або завдань, які виконуються.

Демонстрування. Показ викладачем навчальних матеріалів у динаміці (використання фахових програм, ситуацій тощо).

Письмові та усні контрольні завдання. Самостійна концентрація та відтворення отриманих знань та навичок в умовах обмеженого часу та джерел інформації.

Розв'язання задач. Алгоритмічний пошук рішення через застосування типових прийомів, який на відміну від рішення кейсів, не вимагає ідентифікації проблеми та оригінальних підходів до її розв'язання.

Демонстрація та обговорення презентацій. Наочний показ медіа-супроводу усного виступу з елементами дискусії.

Порівняння. За його допомогою встановлюють спільні і відмінні ознаки предметів і явищ.

Вправи. За своєю суттю вони є багаторазовим повторенням певних дій або видів діяльності з метою їх засвоєння, яке спирається на розуміння і супроводжується свідомим контролем і корегуванням. У навчальному процесі використовують такі види вправ: підготовчі (готують здобувачів вищої освіти до сприймання нових знань і способів їх застосування на практиці); вступні (сприяють засвоєнню нового матеріалу на основі розрізнення споріднених понять і дій); пробні (перші завдання на застосування щойно засвоєних знань); тренувальні (сприяють формуванню навичок у стандартних умовах: за зразком, інструкцією, завданням); творчі (за змістом і методикою виконання наближаються до реальних життєвих ситуацій); контрольні (переважно навчальні: письмові, графічні, практичні вправи).

Метод аналізу. Сутність його полягає у вивченні предметів чи явищ за окремими ознаками і відношеннями, у поділі на елементи, осмисленні зв'язків між ними.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання аналітично-дослідних завдань	40 балів / 40%	На 6,13 тижнях
2.	Індивідуальне завдання	30 балів / 30 %	На 14 тижні
3.	Тест множинного вибору (підсумок)	30 балів / 30%	На 14 тижні

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно
	< 15 балів	15-24 балів	25-35 балів	36-40 балів

Виконання аналітично-дослідних завдань	Не вирішені основні числові задачі	Не вирішена більшість задач, використовуються обмежені методи	Вирішена низка ситуаційних задач, використовуючи відповідні методи	Вирішувались складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.
Індивідуальне (творчо-пошукове завдання)	<15 балів	15-19 балів	20-25 балів	26-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Тест множинного вибору	<15 балів	15-19 балів	20-25 балів	26-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Всього:	<60 балів	60-74	75-89	90-100

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування-дискусія після вивчення кожної теми	Після кожної лекції.
2.	Усний зворотній зв'язок викладача з настановами по аналітично-розрахункових завданнях.	На 6,13 тижнях
3.	Групове обговорення щодо індивідуальному (творчо-пошуковому завданню)	На 10 тижні
4.	Усний зворотній зв'язок викладача з рекомендаціями по індивідуальному завданню	На 13 тижні
5.	Презентація індивідуального завдання	На 14 тижні
6.	Самооцінювання тесту множинного вибору.	На 14 тижні

5.3. Шкала оцінювання, що діє в Університеті:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники/посібники

1. Європейський зелений курс і кліматична політика України: аналіт. доп./ [С. П. Іванюта, Л. М. Якушенко] ; за заг. ред. А. Ю. Сменковського. – Київ : НІСД, 2022. – 95 с. – <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.12>
2. Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2023/01/Natsdopovid-2021-n.pdf>
1. Public consultation. 2030 Climate Target Plan. (<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12265-2030-Climate-Target-Plan/public-consultation>)
2. Buying green! A hand book on green public procurement. 3rd edition. (<https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/Buying-Green-Handbook-3rd-Edition.pdf>)
3. A Clean Planet for all – A European strategic long-term vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy. COM(2018) 773, Brussels, 28.11.2018 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0773&from=EN>)
4. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal. COM(2019) 640 final. (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf)
5. Європейський зелений курс: можливості та загрози для України. <https://dixigroup.org/storage/files/2020-05-26/european-green-dealwebfinal.pdf>

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичні матеріали курсу “Європейський зелений курс” в системі дистанційного навчання MOODLE
2. Сохань І.В. (2025) Європейський зелений курс: методичні рекомендації для проведення практичних занять для здобувачів освіти на третьому освітньо-науковому рівні за спеціальністю 073 Менеджмент, Суми:СНАУ, 85 стор.
3. Сохань І.В. (2025) Європейський зелений курс: методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів освіти на третьому освітньо-науковому рівні за спеціальністю 073 Менеджмент, Суми:СНАУ, 80 стор.
4. Сохань І.В. (2025) Європейський зелений курс: конспект лекцій для здобувачів освіти на третьому освітньо-науковому рівні за спеціальністю 073 Менеджмент, Суми:СНАУ, 130 стор.

6.2. Додаткові джерела

1. Emmanuel Kwame Nti, Samuel Jerry Cobbina, Eunice Efua Attafuah, Evelyn Opoku, Michael Amoah Gyan, Environmental sustainability technologies in biodiversity, energy, transportation and water management using artificial intelligence: Asystematic review // Sustainable Futures 4 (2022) 100068.
2. Maruf Sanni, Elena Verdolini, Eco-innovation and openness: Mapping the growth trajectories and the knowledge structure o f open eco-innovation // Sustainable Futures 4 (2022) 100067.
- Dzhura N., Boretska I., Podan I. Impact o f oil pollution and humates on the growth of Poaceae // Journal Environmental problems, 2022 Vol. 7, No. 2 : pp.62-70.

3. Sushchenko O., Schwarze R. Economics and finance of disaster risk reduction and climate change adaptation: main gaps identified in the PLACARD project and arising alignment opportunities for the EU Green Deal. PLACARD project, FC.ID. – Lisbon, 2020. (https://www.placard-network.eu/wp-content/PDFs/PLACARD-Economics-and-finance-of-CCA-DRR.pdf?fbclid=IwAR2OfyHIS9w7tpog7V1M9xrjAhmY9tMT_41drZ0LKbm895JUmlH5UgaQjnc)
4. Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року, с.11 (<https://menr.gov.ua/news/31815.html>)
5. Berezovetska, I.; Botsula, O.; Zolotarova, O.; Sokhan, I.; Popovskyi, V. (2024) Analysis of the environmentally sustainable projects in the field of green architecture: use of natural materials and renewable energy sources, Journal of Interdisciplinary research, 14(1):7-12 Available at: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001156490800014>
DOI: 10.33543/140139712 https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140139/papers/A_01.pdf
6. Iryna Sotnyk, Tetiana Kurbatova, Galyna Trypolska, Inna Sokhan and Vsevolod Koshel (2023). Research trends on development of energy efficiency and renewable energy in households: A bibliometric analysis. Environmental Economics, 14(2), 13-27. Doi:10.21511/ee.14(2).2023.02
7. Сохань, І., Поповський, В. (2024). Оцінка ризиків енергетичного дефіциту та його вплив на оперативне управління. *Економіка та суспільство*, (67). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-46>
8. І. Сохань, В. Поповський Формування зелених регіональних кластерів розвитку економіки України в післявоєнний період. *Успіхи і досягнення у науці*, (7)2024, с.664-673. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-7\(7\)-664-673](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-7(7)-664-673)
9. Сохань І.В., Лузан Є.С., Западєнко В.О. Роль стратегічного менеджменту в адаптації компанії до умов енергетичної кризи в Україні, *Успіхи і досягнення у науці (Серія «Соціальні та поведінкові науки»)*. № 8(8) 2024. С. 520-535. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-8\(8\)-520-535](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-8(8)-520-535)

6.3. Програмне забезпечення

Стандартні пакети прикладних програм MS Office

6.4. Інформаційні ресурси:

10. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal. COM(2019) 640 final. Action Plan: Financing Sustainable Growth COM/2018/097 final (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52018DC0097>)
11. Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector (<http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2088/oj>)
12. Strategy on Sustainable Finance. 6 February 2020 | ESMA22-105-1052. (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma22-105-1052_sustainable_finance_strategy.pdf) та EBA Action Plan on Sustainable Finance. 6 december 2019. (<https://eba.europa.eu/file/376050/download?token=oMDnkR18>)
13. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28.02.2019 No2697- VIII. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>)
14. Communication. Sustainable food – ‘farm to fork’ strategy. (<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12183-Farm-to-Fork-Strategy>)
15. Special Report. Climate Change and Land. (<https://www.ipcc.ch/srccl/>)

16. Commissioner Valean's Speech: 'EU strategy for mobility and transport: measures needed by 2030 and beyond'. 03/02/2020. (https://ec.europa.eu/transport/themes/strategies/news/2020-02-03-commissioner-valeans-speech-eu-strategy-mobility-and-transport_en)
17. Розробка національного плану з енергетики та клімату України: основні цілі, стратегічні питання та варіанти. Аналітична записка. [PP/02/2019] (https://lowcarbonukraine.com/wp-content/uploads/2019/03/PP2_03_2019_NECP_UKR.pdf)
18. National energy and climate plans (NECPs) (https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-strategy/national-energy-climate-plans_en)
19. A policy framework for climate and energy in the period from 2020 to 2030. COM(2014) 15, Brussels, 22.1.2014 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0015&from=EN>)
20. Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council establishing the framework for achieving climate neutrality and amending Regulation (EU) 2018/1999 (European Climate Law). COM(2020) 80, Brussels, 4.3.2020 (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/commission-proposal-regulation-european-climate-law-march-2020_en.pdf)
21. Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action, amending Regulations (EC) No 663/2009 and (EC) No 715/2009 of the European Parliament and of the Council, Directives 94/22/EC, 98/70/EC, 2009/31/EC, 2009/73/EC, 2010/31/EU, 2012/27/EU and 2013/30/EU of the European Parliament and of the Council, Council Directives 2009/119/EC and (EU) 2015/652 and repealing Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council. OJ L 328, 21.12.2018, p. 1–77 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999&from=EN>)

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Європейський зелений курс
Розроблену викладачем кафедри менеджменту Сохань І.В.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
(назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
(назва) (посада, ПІБ) (підпис)